

Päällystealan palautepäivät – päällystyskaudet 2023-24

15.11.2023

Lars Westermark

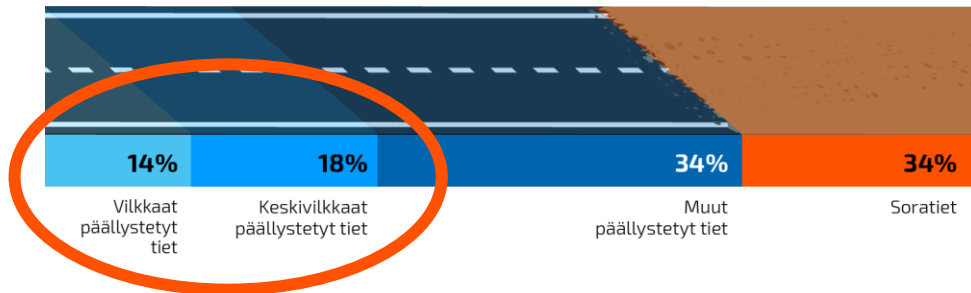

Väylävirasto
Trafikledsverket

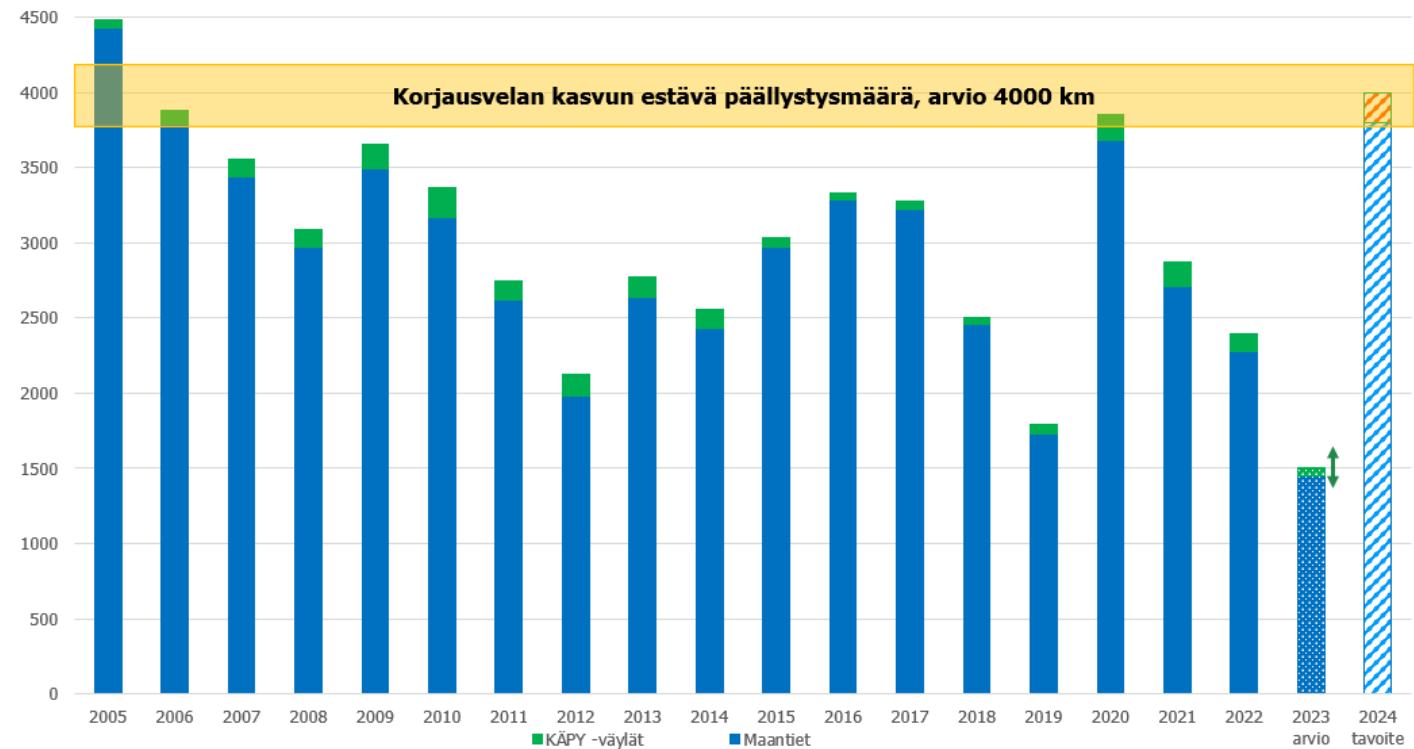
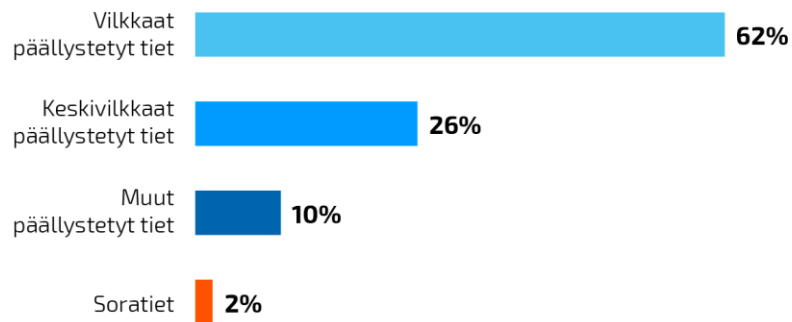

Maanteiden laaja verkko – korjauksien priorisoinnissa keskiössä tienkäyttäjät ja korjausvelka

Osuus tieverkosta

Osuus liikenteestä

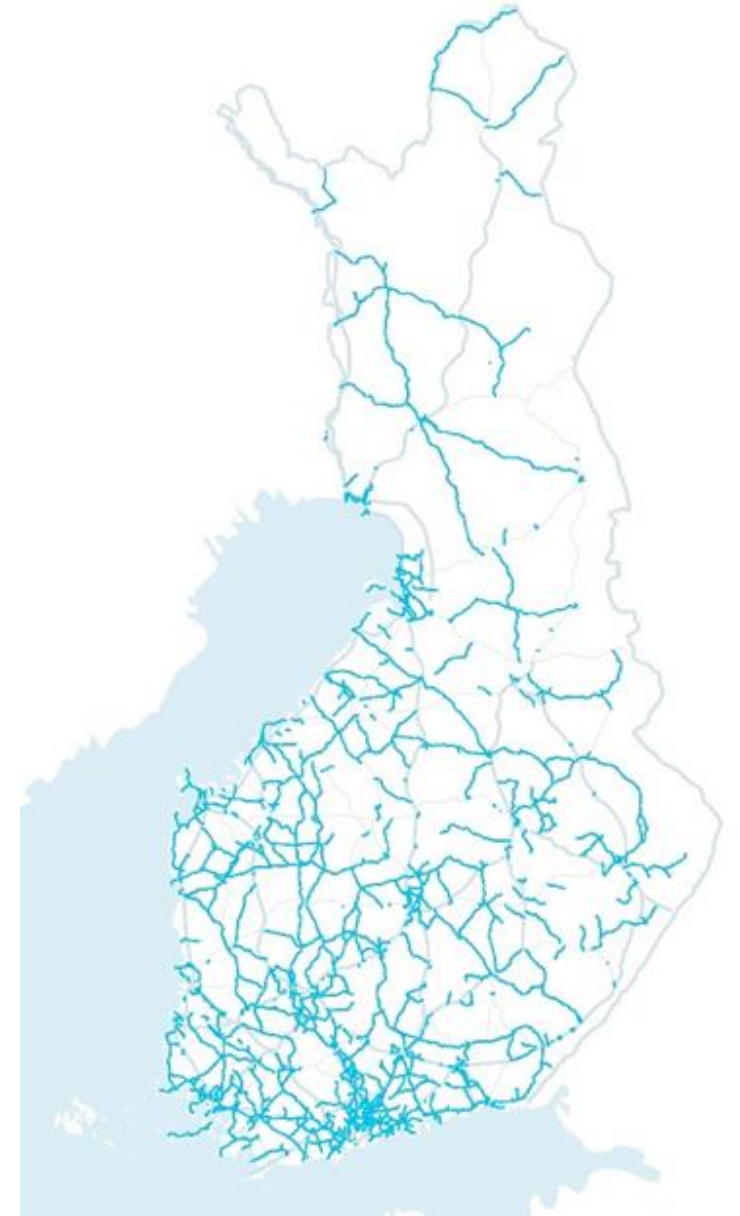
Korjausvelkaan myönnetty lisäraha näkyy eri puolella Suomea

Hallitusohjelmassa esitetty **lisärahoitus väyläverkon korjausvelkaan kohdistettavasta lisärahasta** (rahoitetaan valtiomaisuuden myynnillä, liite E) **on vuoden 2024 osalta 250 milj. euroa.**

Lisärahoitus kohdennetaan olemassa olevan verkon korjaamiseen, pääosin maantieverkolle siten, että toimenpiteiden avulla saadaan mahdollisimman paljon **hyötyjä tienkäyttäjille ja elinkeinoelämälle** sekä sen avulla **vähennetään korjausvelkaa** mahdollisimman tehokkaasti.

Lisärahan avulla kohdennetaan **korjaustoimenpiteitä eri puolille Suomea**, erityisesti alueellisesti merkittävien asutuskeskusten välisille ja elinkeinoelämän kannalta merkittävillä **vilkaammille seudullisille maanteille ja erityisesti niiden päällystämiseen** (keskivilkas tieverkko, kuvassa).

Valtakunnallisessa päällysteohjelmassa tavoitellaan tämän perusteella 4 000 km päällysteohjelmaa.

Päällystyskausi 2023

Yhteenvetoa vuoden 2023 kilpailutuksista ja päällystystöistä

- Päällystysurakoita kilpailutettiin yhteensä lähes 140 M€:lla tänä vuonna
- Hankintapäätös tehtiin 43 urakasta ja keskimääräinen urakkakoko oli lähes 3,3 M€.
  - Noin 16 % kilpailutuksista jouduttiin keskeyttämään
- Päällystyskilometrejä saadaan tämän hetken arvion perusteella n. 1500
- Päällystystöiden hinnat ovat nousseet selvästi viime vuodesta (>40 %)

Kaikki vuoden 2023 kilpailutukset

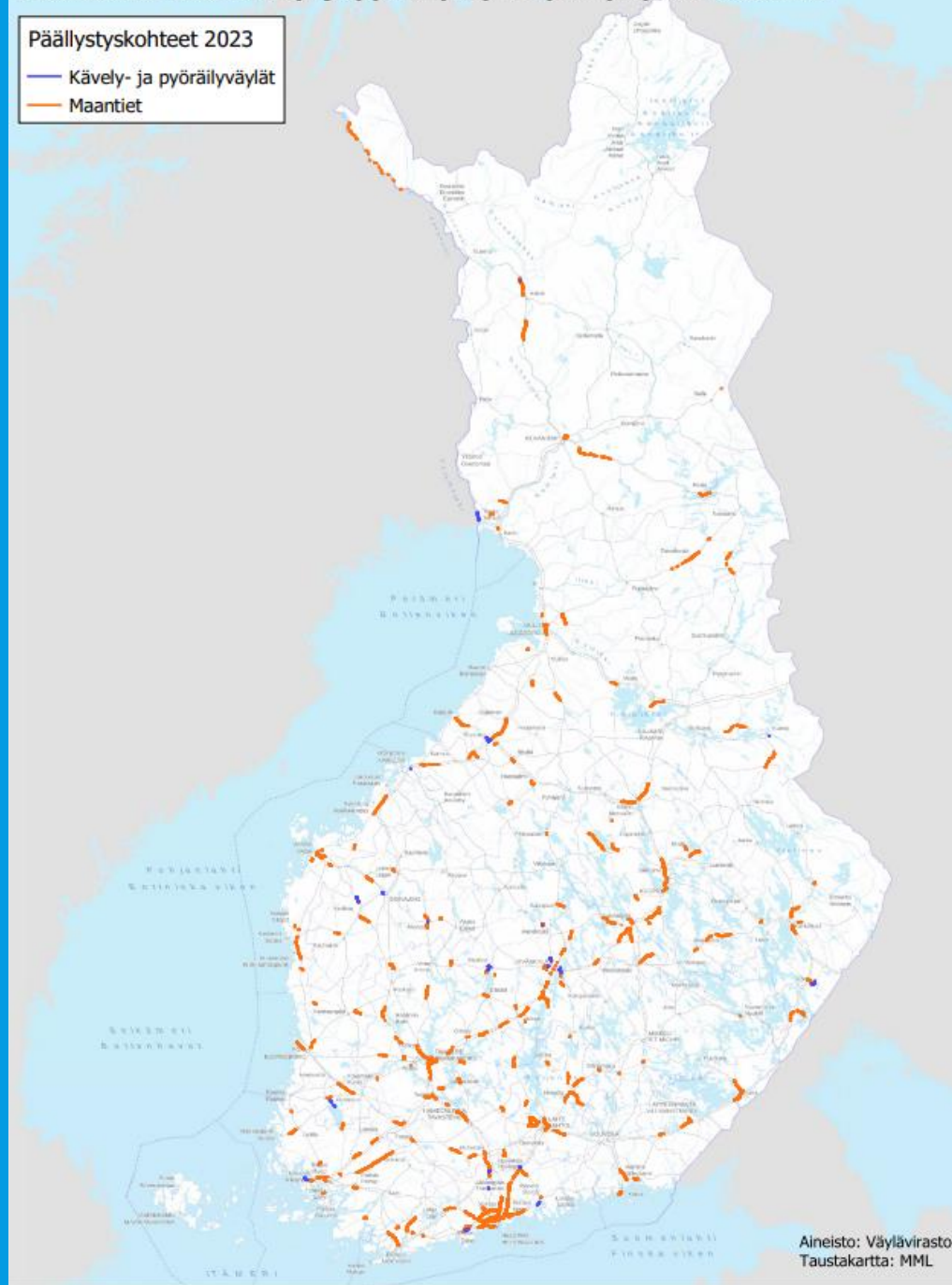
Urakoitsija	Osuus (kpl)	Osuus (€)	Osuus (%)
Asfalttikallio	14	51 765 639,99	37,5
GRK	5	10 947 120,00	7,9
Peab	22	73 309 738,29	53,1
Sundström	1	2 154 146,00	1,6
YHT:	42	138 176 644,28	100,0

	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Yhteenä
Tarjouspyyntöjä sisään	4	21	13	4	5	2	1	1	51
Keskeytettyjä hankintoja	3	2	2				1		8

Maanteiden sekä kävely- ja pyöräilyväylien päällystyskohteet 2023

Päällystyskohteet 2023

- Kävely- ja pyöräilyväylät
- Maantiet

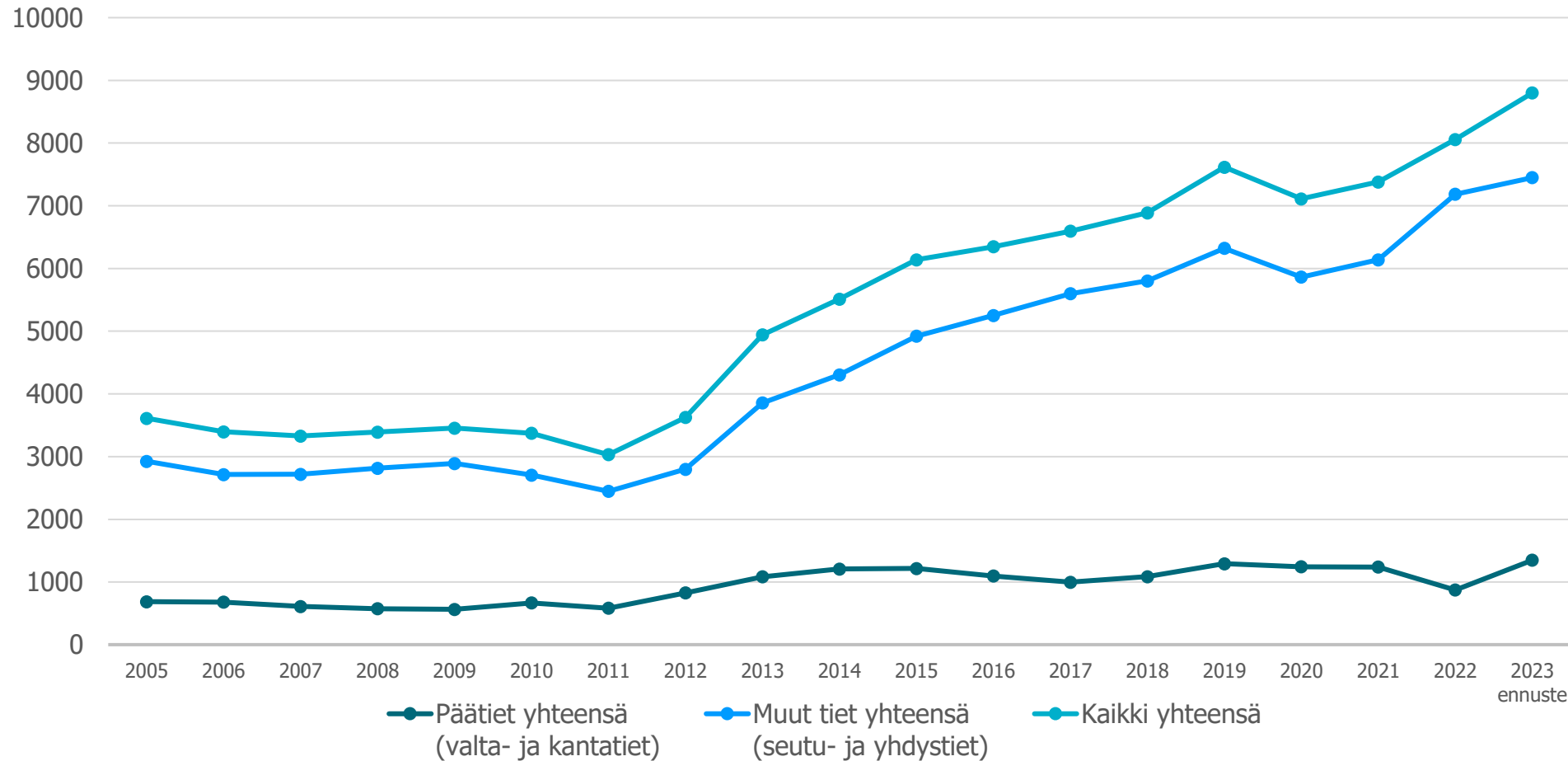

Huonokuntoisten päällysteiden määrän kehitys

Väylävirasto
Trafikledsverket

Kaista-km

2023 huonokuntoisten määrän kasvaa edelleen voimakkaasti

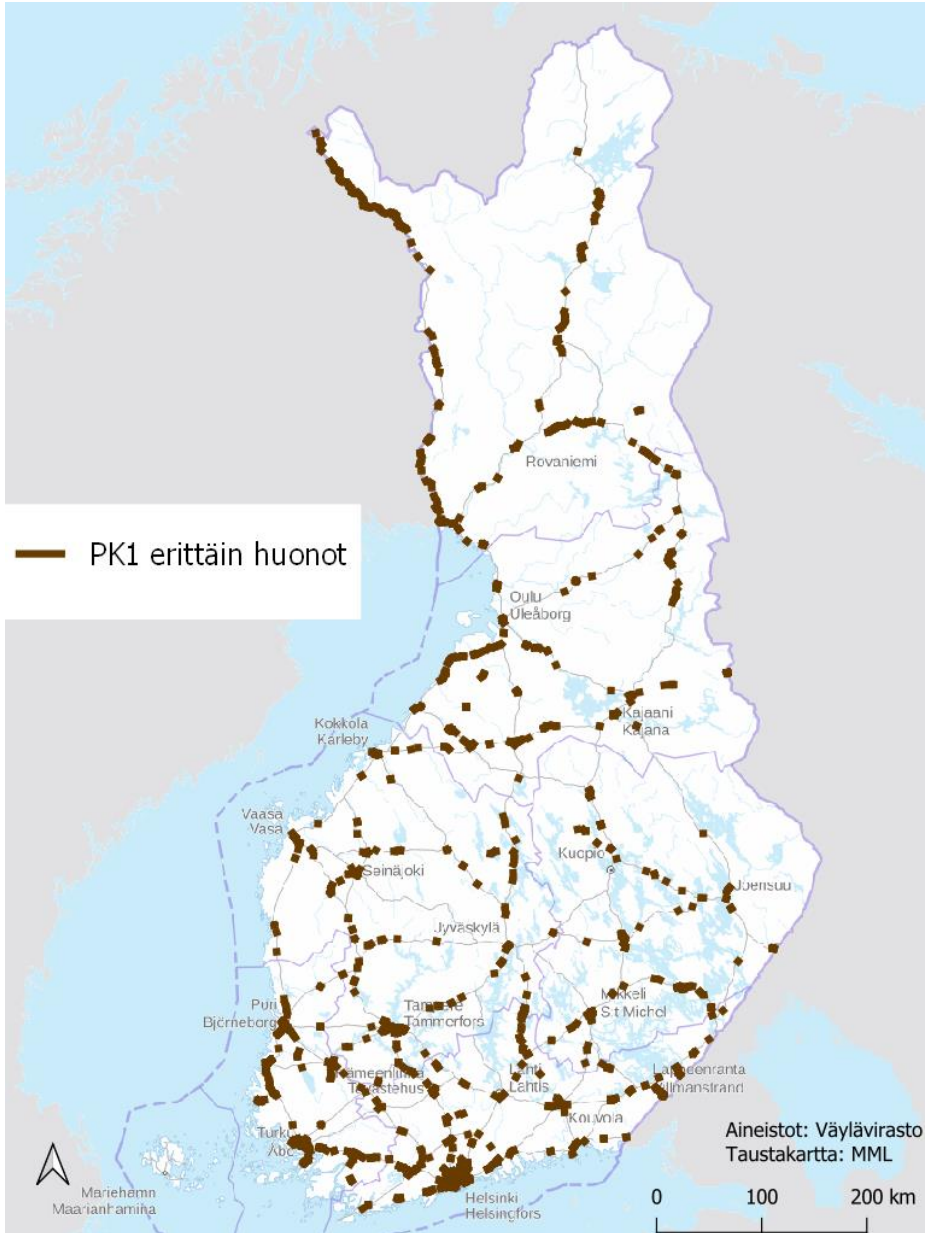
Vuoden 2020 korkeampi rahoitus näkyi selkeästi tiestön kunnan paranemisena

Niukan rahoituksen lisäksi kehitykseen vaikuttaa hintatason nousu (bitumi ja muut raaka-aineet ja energia)

2024 päällysteiden korjaukseen lisärahoitusta

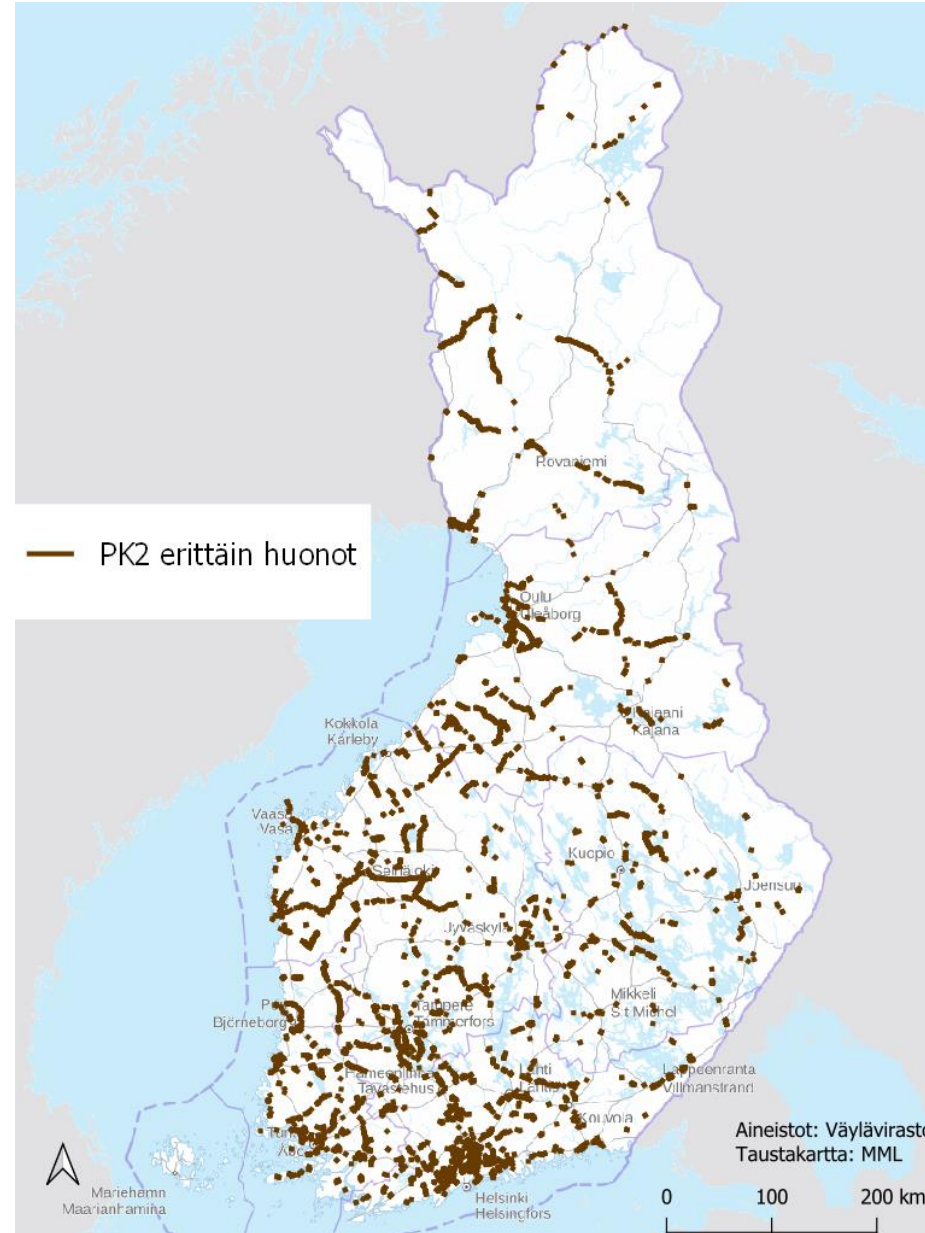
Vilkkaat päällystetyt maantiet (PK1)

Vuodenvaihteen 2022/23 kuntotietojen pohjalta.

Keskiwilkkaat päällystetyt maantiet (PK2)

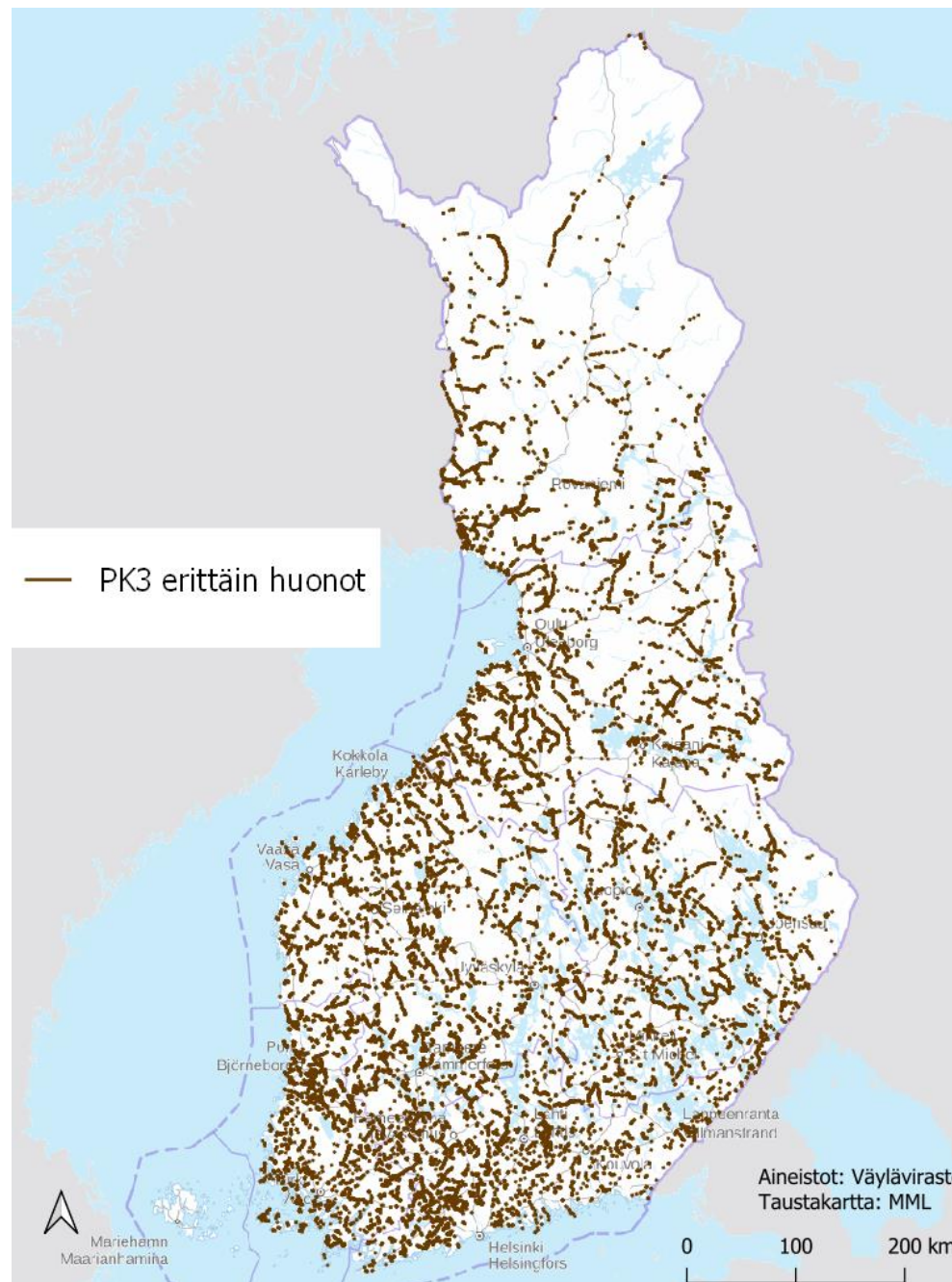
Vuodenvaihteen 2022/23 kuntotietojen pohjalta.

Väylävirasto
Trafikledsverket

Vähäliikenteiset maantiet (PK3)

Vuodenvaihteen 2022/23 kuntotietojen pohjalta.

Päällystyskausi 2024

Päällystystöiden näkymät ensi vuodelle

- Päällysteiden korjauksen rahoitukseen odotetaan huomattavaa korotusta ensi vuodelle
- Seuraaville vuosille (2025->) ei ole varmuutta rahoitustasosta, mutta tämän hetkisen tiedon mukaan laskee vuoden 2024 tasosta, mutta ei niin alas kuin vuonna 2023.

Päällystys- ja tiemerkitäbudjetin toteumat ja arviot kevät 2023							
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
117,5	261,7	200,8	214,3	200	184	179	164

Sisältää päällystämisen, päällysteen paikkaamista, kuivatustöitä ja tiemerkitätyöt

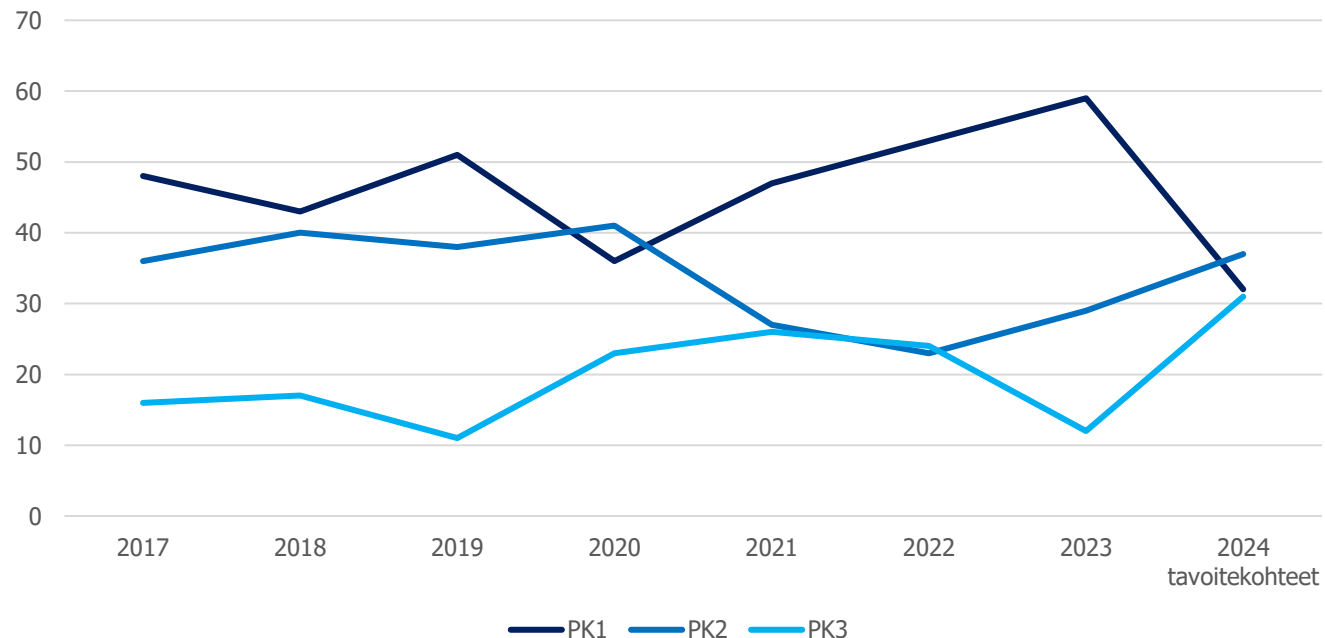
Väylävirasto pyytääkin esittämään alustavia ensi vuoden päällystyskohteita sillä oletuksella, että maantieverkolla päällystettäisiin kaikkiaan korjausvelan estämisen kannalta olennainen 4000 arjkm siten, että kohteiden ohjelmoinnissa toimitaan Päällystettyjen teiden korjauksen toimintalinjojen korjausluokituksen mukaisessa tärkeysjärjestyksessä:

- 1) Huolehditaan siitä, että korjausluokan PK 1 kunto säilyy tavoitetilassa
- 2) Estetään huonokuntoisten määrän kasvu korjausluokassa PK2
- 3) Estetään huonokuntoisten määrän kasvu korjausluokassa PK3
- 4) Parannetaan korjausluokat PK2 ja PK3 tavoitteelliseen kuntotilaan

Alla olevaan taulukoon on jaettu PYRO-mallia hyödyntäen 4000 kilometrin kokonaispäällystysmäärä ELY-keskuksittain:

ELY	01 UUD	02 VAR	03 KAS	04 PIR	08 POS	06 KES	10 EPO	12 POP	14 LAP	YHT
arjkm	810	500	210	320	610	250	470	500	330	4000

Päällystystöiden jakautuminen PK-luokittain 2017-2024

PK-luokka / (ajrkm)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024 tavoitekohteet
PK1	1538	1098	899	1372	1263	1214	830	1324
PK2	1202	1005	681	1556	721	533	402	1533
PK3	518	441	190	855	715	543	175	1285
Tyhjät	90	1	0	0	0	0	0	0
Kaikki yhteensä	3348	2545	1770	3783	2699	2290	1407	4142

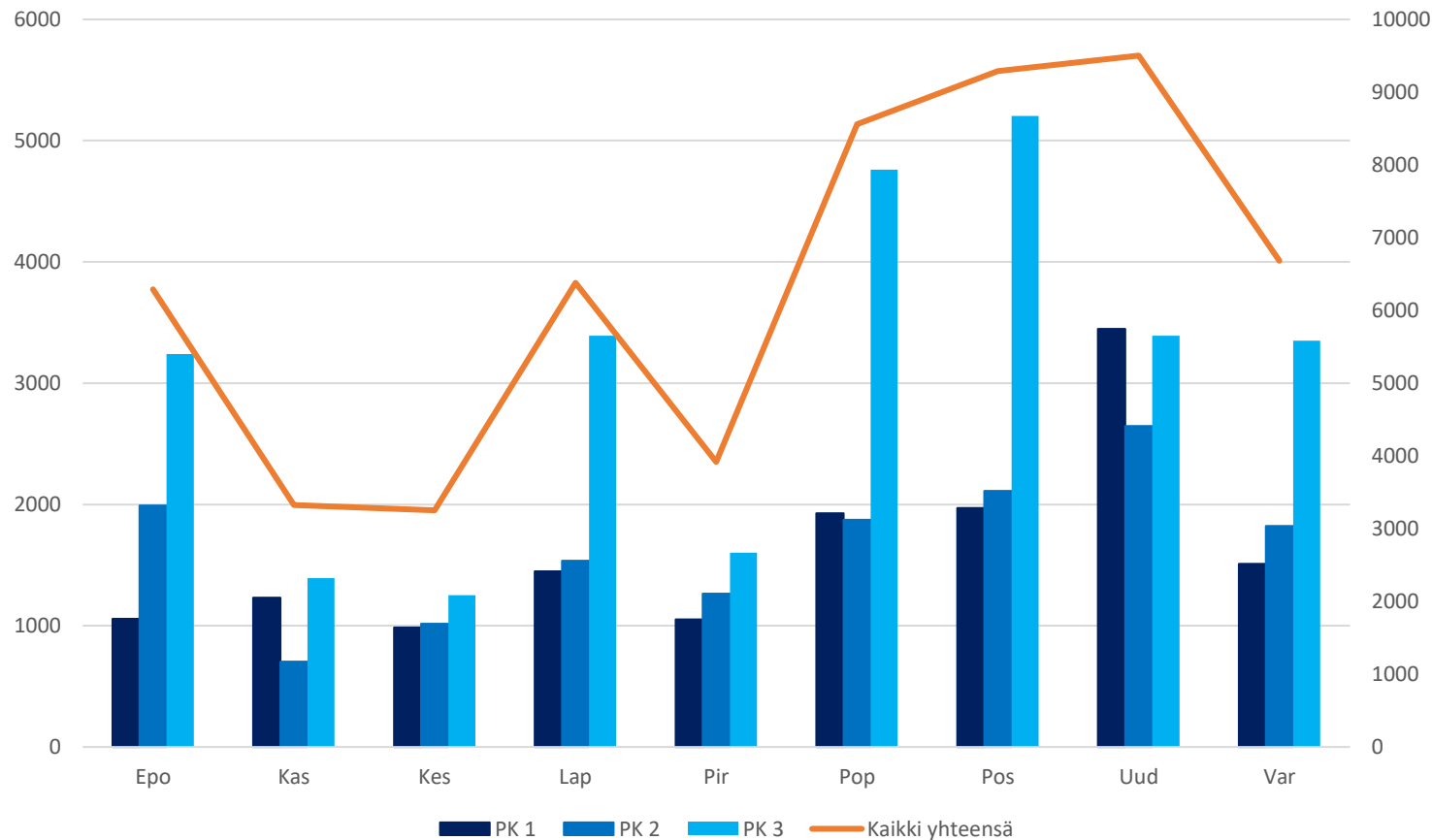
* Vuoden 2023 tarkentuu vuoden lopussa. Tämän hetkinen arvio kokonaispäällystysmäärästä on n. 1500 km

PK-luokka / ELY (%)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 tavoitekohteet
PK1	48	43	51	36	47	53	59	32
PK2	36	40	38	41	27	23	29	37
PK3	16	17	11	23	26	24	12	31

PK-luokkien pituudet ELY-keskuksittain

Väylävirasto
Trafikledsverket

	Epo	Kas	Kes	Lap	Pir	Pop	Pos	Uud	Var	Kaikki yhteensä
PK 1	1057	1231	985	1449	1051	1928	1970	3447	1511	14630
PK 2	1992	703	1016	1536	1265	1872	2111	2646	1822	14964
PK 3	3240	1392	1250	3391	1603	4760	5202	3390	3351	27579
Kaikki yhteensä	6292	3327	3251	6377	3919	8560	9286	9500	6684	57196

Päällystys- ja paikkausurakoiden hankinnat

- Tänä vuonna päällystystöiden hankinnassa on käytetty pelkästään dynaamisia hankintajärjestelmiä (DHJ)
  - **Maanteiden päällystysurakoiden dynaaminen hankintajärjestelmä 2020-2024**
    - *Asfalttikallio Oy, GRK Suomi Oy, Peab Industri Oy*
  - **Maantiepäällysteiden korjausurakoiden dynaaminen hankintajärjestelmä 2022-2025**
    - *Asfaltti Alfa Oy, Asfalttikallio Oy, GRK Suomi Oy, Peab Industri Oy, Sundström Ab Oy Entreprenad ja Super Asfaltti Oy*
- Ensi vuonna on samat DHJ:t käytössä, mutta myös erillisiä hankintoja on suunniteltu (paikkausurakat, koostevalinta)
- Ensi vuonna tullaan kilpailuttamaan uusi DHJ

Urakoiden valmistelu ja kilpailutusaikataulu

- Urakoiden ja kohteiden suunnittelu on käynnissä ELY-keskuksissa.
- DHJ -asiakirjoja valmistellaan myös parhaillaan
  - Paikkausurakoiden DHJ asiakirjat päivitettiin viikolla 45
  - Tavoitteena on, että päällystysurakoiden DHJ-asiakirjat ovat valmiina joulukuun alussa, jonka jälkeen ensimmäiset tarjouspyynnöt voidaan julkaista
- Tilaajan tavoitteena on vähentää urakoissa asetettavia työn etenemistä hidastavia rajoitteita ja vaatimuksia mahdollisuuksien mukaan, jottei tämä aiheuttaisi estettä 4000 km:n tavoiteohjelman saavuttamiseksi.
- Venäjän vastaisten pakotteiden voimassaolo huomioidaan hankinnoissa
- Tavoitteena on tarjouskierroksen aloittaminen mahdollisimman aikaisin ja toteutus mahdollisimman tehokkaasti
  - Kilpailutukset pyritään aloittamaan niin, että ensimmäiset tarjousten sisäänjätöt ovat tammi-helmikuun vaihteessa 2024
  - Valtaosa kilpailutuksista pyritään saamaan ratkaistuksi helmi-maaliskuun aikana
    - Kannattaa varautua tiiviiseen kilpailutustahtiin
  - Alustava kilpailutusaikataulu on tarkoitus julkaista joulukuun alkupuolella.

Yötöyt ja niiden vähentämisen kokeilut urakoissa

Kesällä 2023 toteutettiin kaksi yötöytön vähentämiseen tähtäävää kokeilua Uudenmaan ELY-keskuksen alueella

Väyläviraston kesätyöntekijä Janne Rajala on seurasi ja raportoi kokeiluja

Jannella on valmisteilla lopputyö, jossa hän arvioi saatujen mittausten, kokemusten ja haastattelujen perusteella mm.

Voiko yötöitä päällystystöissä vähentää ilman merkittävää liikennehaittaa tienkäyttäjille?

Onko nykyinen päällystystyöohjeistus ajan tasalla työaika rajoitusten osalta?

Tilaaajat ovat olleet pääasiassa tyytyväisiä tehtyihin yötöiden vähentämiseen tähtääviin kokeiluihin.

Ollaan valmiina uusiin kokeiluihin ja kokemusten perusteella harkitaan jatkoa. Vaikka yötöiden määrää pystyttäisiinkin vähentämään, on varauduttava, että yöllä joudutaan työskentelemään edelleen paljon.

Tilaaajan kokemusten perusteella Liikenne tietyömaalla – Päällysteet ja tiemerkintätyöt ohjeen liikennemääräraajat yötöiden tekemiselle pitävät aika hyvin paikkansa.

Yötöytön liikennemäärärajoina käytetään yleisesti yksiajorataisella tiellä arvoa 6000 ajoneuvoa/vrk. ja kaksiajorataisella tiellä ajoratakohtaista 13 000 ajoneuvoa/vrk. Tilaaja voi kuitenkin urakka- tai työkohtaisesti määrätä työskentelyrajoituksia huomioiden esim. kohteen sijainnin tai vuodenaikasta johtuvat muutokset liikennemäärissä.

Kohdenro	Tunnus	Nimi	YHA-id	Yötöyt	Tiennumero	Aosa	Aet	Losä	Let	Pit. (m)
1012		Vt 4 Pippo 11	927269851	☒	4	120	3467	120	6100	2633
1013		Vt 4 Pippo 21	927334523	☒	4	120	3570	120	6212	2642
1014		Vt 4 Oravakivensalmen silta	993460422	☐	4	219	6015	219	6565	550
1015		Vt 5 Tuusjärvi - Paaso	927429657	☐	5	113	4700	115	1623	9927

Asfalttirouheen käyttö ja sen edistäminen

- **Uusiopäällysteohje on tulossa käyttöön kaudelle 2024**
  - Ohjeen loppuun saattamiseksi odotetaan mm. tämän vuoden urakoissa tehtävien tutkimusten tuloksia

Uusiopäällysteiden ja asfalttirouheen käytön edistämällä voidaan saada aikaan **kustannussäästöjä sekä vastata tiukentuviin ilmastotavoitteisiin**

Uusiopäällysteiden **kestoiän on oltava vähintään yhtä pitkä** kuin päällysteillä aiemminkin, muuten vaikutukset voivat kääntyä päinvastaisiksi

Ohjeiden, laatuvaatimusten ja laadunvarmistuksen avulla **varmistetaan uusiopäällysteiden käytön hallittu laajentaminen**

Uusien päällysteiden laadunosoitusmittaukset -ohjeen kohdan 3.4 mukaisista näytteistä tutkitaan myös sideaineen tunkeuma ja pehmenemispiste. Nämä tulokset raportoidaan tilaajalle, mutta ei käytetä urakan laadunarvostelussa vuonna 2023.

Riku Tujunen, Orbol

Väylävirasto
Trafikledsverket